

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1929

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^Α, ΕΚΔΟΤΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ", — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ, 50
ΑΘΗΝΑΙ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

σπότους σκύλους. Μὲ τὸ δηλητήριο. Μὲ τὴν στρυχνίνην. Μὲ τὴν ἀστυνομικὴν φόβαν τῶν σκυλλοδημίων, ἀγαπητέ μου φίλε. Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο ἕνας ἄθῳος.

— Ἐνας ἄθῳος, ποῦ θὰ ὠδηγεῖτο, ἴσως, στὴν λαιμητόμαγ.

— Αὐτὸ θὰ ἦτο τὸ ὀλιγώτερον. Πολλοὶ ἄθῳοι ὠδηγήθησαν στὴν λαιμητόμον. Αἱ δικαστικαὶ πλάναι δὲν ἔλειψαν ποτέ. Ἄλλ' ἀργὰ ἢ γρήγορα ἀπεδείχθη ἡ ἀθωότης των. Τοὺς ἐδόθη ἢ μεταθανάτιος αὐτῆ ἱκανοποίησις. Ἄνθη ἐφύτρωσαν ἐπάνω στοὺς τάφους των, τοὺς σχεπασμένους μὲ βόρβορον.

Ἄλλὰ πῶς νὰ ἀποδειχθῆ ἡ ἀθωότης ἐνὸς ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον δὲν ἔφερε στὴν λαιμητόμον ἢ τραγικὴ παρεξήγησις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸ θέσφατον τῆς Ἐπιστήμης; Δὲν θ' ἀποδειχθῆ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἐννοεῖς λοιπὸν τί σημαίνει αὐτό; Ἐλα, παρακαλῶ, μίαν στιγμὴν, ἔλα, ἂν ἀντέχῃς, καὶ μὲ τὴν φαντασίαν σου ἀκόμη στὴν θέσιν του. Δὲν ἐδηλητηρίασες ἕνα βασιλέα. Ὁ βασιλεὺς σοῦ εἶναι ξένος, ἐπὶ τέλους. Ἐδηλητηρίασες τὴν γυναῖκα σου, τὴν ὁποῖαν πιθανὸν καὶ νὰ ἐλάτρευες καὶ τῆς ὁποίας θρηνεῖς ἴσως τὸν θάνατον, ὡς συμφορὰν. Καὶ δὲν τὸ φωνάζει αὐτὸ ἕνας στυγερὸς συκοφάντης. Τὸ φωνάζει ἡ Ἐπιστήμη. Καὶ εἶσαι ἄθῳος. Ἄλλὰ τί ἀξίζει ἡ ἀθωότης σου, τί ἀξίζει κάθε ἀθωότης, ἀπέναντι τῆς σοφίας καὶ τοῦ κύρους τῆς Ἐπιστήμης; Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι ἕνας ἄνθρωπος — τὸ ὅτι θὰ ὠδηγεῖτο στὴν λαιμητόμον, σοῦ εἶπα, θὰ ἦτο τὸ μικρότερον κακὸν — ἕνας ἄθῳος ἔζησεν ἡμέρας ὀλόκληρες, μέσα εἰς ἕνα κόσμον, ποῦ τὸν ἐβλεπεν, ὡς ἕνα στυγερόν καὶ ἀποτρόπαιον ἐγκληματίαν, ὡς ἕνα τέρας ποῦ ἐφόνευσε τὴν γυναῖκα του, ποῦ ἐδηλητηρίασε τὴν γυναῖκα του, ὅπως δηλητηριάζουν τοὺς ἀδεσπότους σκύλους. Καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἀφηρέθη καὶ τὸ δικαίωμα, ποῦ ἔχει κάθε θλιμμένος, τὸ δικαίωμα νὰ κλαύσῃ τὸν νεκρόν του. Διότι μὲ ποῖον δικαίωμα θὰ ἠμπορούσε, χωρὶς νὰ ἐξεγείρῃ τὴν χλεύην τῶν τιμίων ἀνθρώπων, νὰ κλαύσῃ τὸν νεκρόν, ποῦ ἐφόνευσε μὲ τὰ ἴδια του χέρια καὶ μὲ ἕνα τόσον φρικτὸν τρόπον; Ἀπλούστατα, λοιπὸν ἡ Ἰατρικὴ ἐφόνευσε τὴν ψυχὴν ἐνὸς ἀν-

θρώπου. Καλύτερα νὰ εἶχε φονεύσῃ δέκα σώματα, παρὰ μίαν ψυχὴν. Θὰ εἶχε, τοῦλάχιστον, ὡς δικαιολογίαν, τὴν ἀμάθειάν της ἢ τὴν ἀπροσεξίαν της. Ἄλλὰ καμμία ἀμάθεια καὶ καμμία ἀπροσεξία δὲν μπορεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὸν κατασπαρχμὸν μιᾶς ψυχῆς.

Ἐπροσπάθησα νὰ ὑποδείξω στὸν γηραιὸν μου διδάσκαλον, ὅτι τὸ σφάλεσθαι εἶναι ἀνθρώπινον καὶ ὅτι ἡ Ἐπιστήμη, ὡς ἔργον ἀνθρώπων, ὑπόκειται καὶ αὐτὴ εἰς τὸν μοιραῖον αὐτὸν νόμον.

— Ἄλλὰ τότε ἡ Δικαιοσύνη — μοῦ εἶπεν ἀμετάπειστος — ποῦ εἶναι ἔργον θεῖον, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ πολλὰς δοσοληψίας μὲ τὴν Ἐπιστήμην, ποῦ εἶναι ἔργον τῶν ἀνθρώπων. Καὶ περὶ αὐτοῦ ἀκριβῶς πρόκειται. Καί, πρὸ πάντων, νὰ μὴν πείθεται τυφλὰ εἰς τοὺς δογματισμοὺς της. Ἡ Ἐπιστήμη εἶναι μίᾳ γνώσις ἀνανεοουμένη καὶ ἐξελισσομένη. Καὶ ἡ Δικαιοσύνη εἶναι μίᾳ θρησκείᾳ αἰωνία, ἀμετάθετη καὶ ἀναλλοίωτη. Ἐὰν συνέβαινε διαφορετικά, μὲ τὴν ἰατρικὴν τοῦ Ἰπποκράτους θὰ ἔπρεπε νὰ δικάζον οἱ δικασταὶ ὄλων τῶν αἰώνων. Ἄλλὰ οὔτε ὁ Ἰπποκράτης, οὔτε ὁ Παστέρ, οὔτε ὄλοι οἱ Ἰπποκράται καὶ ὄλοι οἱ Παστέρ, ποῦ θὰ ἔλθουν εἰς τοὺς αἰῶνας, θ' ἀποτελέσουν ποτέ ἕνα ἀσφαλῆ σύμβουλον διὰ τὴν Δικαιοσύνην. Μεταξὺ Δικαιοσύνης καὶ Ἰατρικῆς, ὅσον καὶ ἂν τὰς ἤνωσεν ἡ ἀμφίβολη σοφία τῶν ἀνθρώπων, εἰς ἕνα μοργανατικὸν γάμον, γὰρ νὰ δημιουργήσῃ τὴν ἐρμαφρόδιτον αὐτὴν ἐπιστήμην, ποῦ ὀνομάζεται Ἰατροδικαστικὴ, θὰ μένη πάντοτε ἕνα ἐπικίνδυνον χάσμα, στὸ ὅποιον θὰ πνίγεται συχνὰ τὸ δίκαιον.

— Ἀρνεῖσθε, λοιπὸν, διδάσκαλε τὴν Ἰατροδικαστικὴν;

— Δὲν τὴν ἀρνοῦμαι. Προσφέρει πολλὰς καὶ μεγάλας ὑπηρεσίας. Πιστοποιῶ ἀπλῶς τὸ μοιραῖον χάσμα, ποῦ θὰ ὑφίσταται πάντοτε μεταξὺ Δικαιοσύνης καὶ Ἰατρικῆς. Καὶ τὸ χάσμα αὐτὸ ἀπαιτῶ νὰ τὸ γεφυρώσῃ ὁ νοῦς τοῦ δικαστοῦ, ὑπεράνω δογμάτων καὶ ἐργαστηρίων. Εὐτυχῶς, εἰς τὴν περίπτωσιν, περὶ τῆς ὁποίας ὀμιλοῦμεν, τὸ ἐγεφύρωσεν. Καὶ εἶδαμε τὸ ὑπέροχον ἀποτέλεσμα. Ἐνα θῦμα ὀλιγώτερον τῆς Ἰατρικῆς, μίᾳ νίκῃ περισσότερα τῆς Δικαιοσύνης.